

Міністерство освіти і науки України
Одеська обласна рада
Одеська обласна державна адміністрація
Одеська національна наукова бібліотека
Одеська обласна універсальна
наукова бібліотека ім. М. С. Грушевського
Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв
Харківська державна академія культури
Університет Країни Басків (Іспанія)
Одеський національний політехнічний університет

**ІНФОРМАЦІЙНА ОСВІТА
ТА ПРОФЕСІЙНО-КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ
XXI СТОЛІТТЯ**

МАТЕРІАЛИ

XII Міжнародної науково-практичної конференції

*м. Одеса
11–13 вересня 2019 року*

За загальною редакцією
В. Г. Спрінсяна

Одеса
«Астропринт»
2019

УДК 378.4.007(477.74)(063)

I-741

Редакційна колегія:

Г. О. Оборський — доктор технічних наук, професор, дійсний член Академії інженерних наук України, заслужений працівник освіти України, ректор Одеського національного політехнічного університету;

В. Г. Спрінсян — кандидат мистецтвознавства, доцент, заслужений працівник освіти України, завідувач кафедри інформаційної діяльності та медіа-комунікацій ОНПУ, голова Асоціації документознавців України;

В. М. Шейко — доктор історичних наук, професор, дійсний член (академік) Національної академії мистецтв України, ректор Харківської державної академії культури;

О. В. Шевченко — доктор наук з соціальних комунікацій, професор кафедри інформаційної діяльності та медіа-комунікацій Одеського національного політехнічного університету;

Т. В. Розова — доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри культурології, мистецтвознавства та філософії культури Одеського національного політехнічного університету;

М. М. Чурсін — доктор педагогічних наук, доцент кафедри інформаційної діяльності та медіа-комунікацій Одеського національного політехнічного університету;

Н. Ф. Баландіна — доктор філологічних наук, професор кафедри інформаційної діяльності та медіа-комунікацій Одеського національного політехнічного університету;

В. Ю. Жарких — доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії та методології науки Одеського національного політехнічного університету;

С. Х. Литвин — доктор історичних наук, професор, проректор з наукової роботи та міжнародних зв'язків Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв (Київ, Україна);

Т. В. Новальська — доктор історичних наук, професор, зав. кафедри інформаційних технологій Київського національного університету культури і мистецтв;

Мадарьяга Неря — PhD-доктор філософії, професор класичних і слов'янських мов гуманітарного факультету Університету Країни Басків (Іспанія);

О. М. Анісімова — доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри інформаційних систем управління факультету математики та інформаційних технологій Донецького національного університету імені Василя Стуса (Вінниця, Україна);

Ю. С. Амелченко — заслужений працівник культури України, директор Одеської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. М.С. Грушевського;

Ю. І. Палеха — кандидат історичних наук, професор завідувач кафедри документознавства та інформаційно-аналітичної діяльності Європейського університету (Київ, Україна);

Т. Л. Бірюкова — кандидат наук з соціальних комунікацій, доцент кафедри інформаційної діяльності та медіа-комунікацій Одеського національного політехнічного університету;

О. О. Татакі — старший викладач кафедри інформаційної діяльності та медіа-комунікацій Одеського національного політехнічного університету

Відповідальна за випуск **О. О. Татакі**

Друкується за рішенням вченої ради Одеського національного політехнічного університету (*протокол №9 від 25 червня 2019 року*)

Інформаційна освіта та професійно-комунікативні технології XXI I-741 століття: матеріали XII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 11–13 вересня 2019 року) / за заг. ред. В. Г. Спрінсяна ; ред. кол.: Г. О. Оборський, В. Г. Спрінсян, В. М. Шейко [та ін.] ; відп. за вип. О. О. Татакі. — Одеса : Астропринт, 2019. — 312 с.

ISBN 978-966-927-534-9

Збірник укладено на основі матеріалів XII Міжнародної науково-практичної конференції з проблем інформаційної освіти, комунікативної компетенції, інформаційної культури сучасного фахівця, філософії кроскультурної комунікації та розробки й впровадження інноваційних освітніх технологій. До збірника також увійшли статті й тези доповідей, в яких розглядаються актуальні проблеми кола наук із соціальних комунікацій та суміжних галузей знань.

Розрахований на наукових працівників, фахівців інформаційної сфери, викладачів, аспірантів, студентів і всіх, хто цікавиться заявленою проблематикою.

УДК 378.4.007(477.74)(063)

Матеріали конференції публікуються в авторській редакції
Відповідальність за зміст статей покладається на авторів

ISBN 978-966-927-534-9

Ministry of Education and Science of Ukraine
Odessa Regional Council
Odessa Regional State Administration
Odessa national library
Odessa regional universal scientific library of M. S. Grushevsky
National Academy of culture and arts management
Kharkiv State Academy of Culture
University of the Basque Country (Spain)
Odessa National Polytechnic University

**INFORMATIONAL EDUCATION
AND PROFESSIONAL-COMMUNICATIVE
TECHNOLOGIES OF XXI CENTURIES**

MATERIALS
of the XII International scientifically-practical conference

Odessa
September, 11–13th, 2019

Under the general editorship
V. G. Sprinsyan

UDC 378.4.007 (477.74)

Published by the decision of the Odessa National Polytechnic University Academic Council (protocol №9, 25.06.2019).

Proceedings concluded a based on materials the XII International Scientific and Practical conference on problems of Information Education, communicative competence, professional modern of information culture, philosophy, cross-cultural communication and the development and implementation of innovative educational technologies. The collection also includes articles and abstracts that address actual problems range of social communications sciences and related branches of knowledge.

Computed on the research workers experts of information sphere, teachers, students and all those interested in the stated issues.

The conference proceedings are published in author's edition
Responsibility for the content of articles rests with the authors

Министерство образования и науки Украины
Одесский областной совет
Одесская областная государственная администрация
Одесская национальная научная библиотека
Одесская областная универсальная
научная библиотека им. М. С. Грушевского
Национальная академия руководящих кадров
культуры и искусств
Харьковская государственная академия культуры
Университет Страны Басков (Испания)
Одесский национальный политехнический университет

ИНФОРМАЦИОННОЕ ОБРАЗОВАНИЕ И ПРОФЕССИОНАЛЬНО-КОММУНИКАТИВНЫЕ ТЕХНОЛОГИИ XXI ВЕКА

МАТЕРИАЛЫ
XII Международной научно-практической конференции

г. Одесса
11—13 сентября 2019 года

Под общей редакцией
В. Г. Спринсяна

УДК 378.4.007(477.74)(063)

Печатается по решению ученого совета Одесского национального политехнического университета (*протокол №9 от 25 июня 2019 года*)

Сборник составлен по материалам XII Международной научно-практической конференции, посвященной проблемам информационного образования, коммуникативной компетенции, информационной культуры современного специалиста, философии кросскультурной коммуникации и разработки, внедрения инновационных образовательных технологий. В сборник также вошли статьи и тезисы докладов, в которых рассматриваются актуальные проблемы ряда наук по социальным коммуникациям и смежным отраслям знаний.

Для специалистов информационной сферы, ученых, преподавателей, аспирантов, студентов и всех, кто интересуется заявленной проблематикой.

Материалы конференции опубликованы в авторской редакции
Ответственность за содержание статей возлагается на авторов

<i>Чередник Л.</i>	Фактори виникнення комунікативних бар'єрів та шляхи їх подолання	69
<i>Климков А.</i>	Информационный менеджмент в научно-технологических парках (на примере Республики Беларусь)	73
<i>Kobelchuk Tetiana</i>	Poble Espanyol muzeum pod otwartym niebem	79
<i>Сікорська В.Ю., Блінська Ю.М.</i>	Інформаційна компетентність державного службовця: структура та специфіка формування	82
<i>Татакі О.О., Татакі Д.Д.</i>	Нормативно-правове забезпечення комунікативної взаємодії у сфері публічного управління	92
<i>Сакута А., Бірюкова Т.</i>	Інформаційний консалтинг: розвиток в Україні та світі	96
<i>Татакі О.О., Паламарчук Ю.О.</i>	Взаємодія органів державної влади й наукового співтовариства: досвід Фінського метеорологічного інституту	100
<i>Зірчак Г.П., Марушак Д.В.</i>	Вплив маніпулятивних технологій на суспільну думку за допомогою PR-інструментарію	104
<i>Лавренюк В.В., Ковальова Є.</i>	Діловий етикет у різних країнах.....	109
<i>Татакі О.О., Соловійова С.Г.</i>	Інформаційне забезпечення системи охорони державної таємниці	117

СУЧАСНІ ОСВІТНЬО-ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ

<i>Булгар В.В., Колесниченко Е.З., Клёнова И.В.</i>	Создание электронных дидактических средств обучения иностранных студентов дисциплинам естественно-научного цикла на подготовительном этапе	121
<i>Чурсин Н.Н.</i>	О контурах информационной профессии в информационном обществе	126

<i>Beknazarova S.S., Abdurakhmanov K.P.</i>	Traning of multimedia formation from positions of integration of media formation in educational process	131
<i>Яценко Л.Є.</i>	Шляхи розробки комплексної професіограми сучасного інформаційного аналітика як учасника процесу прийняття управлінських рішень	135
<i>Зеленюк Є., Бірюкова Т.</i>	Значення профорієнтації на шляху до реальної професії	141
<i>Андріянов О.В.</i>	Пошук оптимальних індексів у базах даних	145
<i>Масленко Т., Мельник С.</i>	Інформаційне забезпечення процесу нововведень у сучасних закладах вищої освіти	149
<i>Бєлоброва Т.А.</i>	Організаційні та методичні підходи щодо використання електронних засобів в підготовці студентів-іноземців	156
<i>Чурсин Н.Н., Силютин І.Н.</i>	Большие данные, интернет вещей и аугментация как факторы информационной деятельности	161
<i>Курова Г.І., Лішневська Т.В.</i>	Онлайн-тестування як засіб підвищення ефективності самостійної роботи студентів 1–2 курсів	164

ЛІНГВІСТИЧНИЙ АСПЕКТ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

<i>Горбань В.В., Нгуен Т.Т.</i>	Иновационные технологии в процессе изучения иностранными студентами фразеологической картины мира	170
<i>Георгиева- Ангелова В.</i>	Социокультурные аспекты информационной деятельности	174
<i>Фёдорова Л.И.</i>	ИКТ в организации самостоятельной работы студентов при обучении языку	178
<i>Мішукова Л.І.</i>	Теоретичні та практичні аспекти особистісно орієнтованого навчання при вивченні іноземних мов.....	182

№ 9. URL: http://vphil.ru/index.php?option=com_content&task=view&id=2040&Itemid=52

2. Watson Richard. The future. 50 ideas you really need to know. Quercus Editions LTD. London, 2012. 208 pp.

3. Девенпорт Т., Корбі Дж. Вакансія: людина. Як не залишитися без роботи в добу штучного інтелекту / пер. з англ. Н. Кошманенко. Київ: Наш формат, 2018. 336 с.

Розглядаються інновації в сучасному інформаційному просторі: технології великих даних і інтернет речей, які впливають на зміст підготовки інформаційних фахівців. Відзначається важливість аугментації – об'єднанні здібностей людини і технологій.

Ключові слова: інфосфера, інформаційна діяльність, великі дані, інтернет речей, аугментація, підготовка інформаційних фахівців.

Innovations in the modern information space are considered: big data technologies and the Internet of things that influence the content of information specialists training. The importance of augmentation is noted – the combination of human abilities and technology.

Keywords: infosphere, information activities, big data, Internet of things, augmentation, training information specialists.

УДК 378.147.811.161.1

Г.І. Курова, Т.В. Лішневська

ОНЛАЙН-ТЕСТУВАННЯ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ 1–2 КУРСІВ

Розглядається інтегрування в систему самостійної роботи іноземних студентів нефілологічного вища технологій онлайн-тестування. Визначено принципи, структурно-змістовну складову та типи тестів для просунутого етапу навчання, що підвищують ефективність засвоєння пройденого матеріалу.

Ключові слова: російська мова як іноземна, онлайн-тестування, самостійна робота, просунутий етап

Модернізація освіти в аспекті організації особистісно-орієнтованого навчання обумовлює необхідність залучення до навчального процесу широкого спектра ресурсів, які розширюють діапазон можливостей для вивчення української / російської мови як іноземної.

Скорочення аудиторних годин і, відповідно, зміна програми вносить корективи як в змістовне наповнення навчальних програм з мови, так і в розподіл матеріалу за конценрами навчання. У зв'язку зі значним збільшенням обсягу самостійної роботи особливої актуальності набуває використання мережевих ресурсів в процесі аудиторних занять і в позааудиторній роботі.

Системну інтеграцію нових інформаційних технологій в педагогічну систему навчального закладу з метою побудови особистісно-орієнтованої педагогічної системи забезпечує спеціально організований комплекс компонентів сучасного інформаційно-освітнього середовища (ІОС) вищого навчального закладу. ІОС вишу дозволяє гнучко адаптувати його компоненти до навчального процесу, враховуючи потреби, зокрема, іноземних студентів, контингент яких істотно розрізняється за віковими, мотиваційними, культурними, соціальними, мовними і особистісними параметрами.

Інтеграція Інтернет-технологій в навчальний процес вишу забезпечує індивідуальний характер когнітивної діяльності студентів, можливість самостійного доступу до навчального матеріалу і його освоєння, пошук додаткових джерел інформації, творчий підхід до процесу обробки та структурування знань.

У зв'язку з цим в даний час в педагогічній практиці набуває все більш широкого розповсюдження органічне включення в навчальний процес онлайн-тестування на всіх етапах навчання. На актуальність тестування в навчальному процесі як ефективного засобу оцінки якості засвоєння знань неодноразово вказувалося в методичній літературі. Як компонент процесу навчання тестування може здійснюватися також на етапі введення, осмислення та закріплення нового матеріалу

Розробка та відповідне електронне втілення контролюючих і призначених для самостійного вивчення мовних матеріалів корегувальних комплексів різнорівневих індивідуальних навчальних завдань із загальнолітературного та наукового стилю мовлення з урахуванням профілю навчання орієнтоване на подальше формування

аналітичних і прогностичних умінь і навичок іноземних студентів, індивідуалізацію темпу, змісту і контролю навчання. Для студентів 1 курсу система онлайн-тестування надає можливості віддаленого проходження тестів з метою оцінки попередніх знань змістовного контенту дисципліни, а також підготовки до заліків.

На кафедрі української та російської мов ІПГ розробляється система онлайн-тестування, яка включає тести на основі вивченого мовного матеріалу і націлена як на систематизацію вже отриманих знань, так і на подальші активізацію та вдосконалення граматичних навичок. Навчальні граматичні тести дозволяють управляти розумовою діяльністю студентів на етапі роботи з оволодіння матеріалом, розвитку мовленнєвих умінь і навичок.

Слід зазначити, що оскільки граматичні навички та вміння є важливою складовою лінгвістичної компетенції, недостатня увага до їхнього розвитку призводить, в кінцевому рахунку, до порушення акту комунікації, руйнування його повноцінності, завершеності та сенсу висловлювання в цілому.

Організація змістовної складової тестових завдань з граматики здійснюється з урахуванням наступних найважливіших чинників: по-перше, цільових груп іноземних студентів нефілологічного вишу і, відповідно, комунікативних потреб цієї групи, а по-друге, різного рівня сформованості у студентів «далекого» та «ближнього» зарубіжжя системних лінгвістичних знань і навичок практичної мовленнєвої діяльності.

Це обумовлює відбір і організацію навчального матеріалу відповідно до професійних інтересів студентів-політехників, інформаційної насиченості, актуальності, країнознавчої вагомості матеріалу, з дотриманням принципів ситуативно-тематичного подання матеріалу, поступового наростання складності, доступності та посильності.

Комплекс «стартових» тестів дозволяє іноземним студентам отримати чіткі орієнтири відповідності рівня своєї мовної компетенції до умов україно/російськомовного навчання на першому курсі.

На основі базового посібника з граматики, створеного на кафедрі української та російської мов, розробляються граматичні тести для просунутого етапу навчання, що орієнтовані на закріплення граматичних вмінь і навичок при вивченні структури простого (1 курс) і

складного (2 курс) речень, логіко-семантичних моделей і типів речень (способів вираження суб'єктно-предикатних, об'єктних, визначальних, просторових, часових, умовно-часових, причинно-наслідкових, цільових і допустових відносин).

Відповідно до ідеології комп'ютерної модифікації завдань для самостійної роботи, що розміщуються на навчальних сайтах ІІІГ, розроблено:

- змістовна складова навчальних рубрик, блоків і тем;
- типологія тестових завдань з урахуванням можливостей модератора мережевого ресурсу;
- форми перевірки, самоконтролю і оцінювання з відповідним їм алгоритмом.

Типологія тестових завдань включає тести наступних видів:

- одиночний вибір;
- множинний вибір;
- введення тексту;
- встановлення послідовності;
- встановлення відповідностей;
- заповнення пропусків;
- підставлення з відповідними до завдання виправленнями.

Необхідність формування відповідних знань, навичок і умінь у сфері наукового стилю мовлення, що обслуговує мову спеціальності, обумовила створення методичних матеріалів, що забезпечують самостійну роботу іноземних студентів-нефілологів за основними профілями навчання.

Так, на платформі Online Test Pad було розроблено і розміщено тестові завдання за профілями навчання студентів-іноземців ОНПУ: економічного, загально-технічного та інженерно-хімічного; як базові використовувалися створені кафедрою української та російської мов посібники з наукового стилю мовлення.

Змістовною складовою тестових завдань є тести на стилістичний аналіз прочитаних текстів; семантичне тлумачення одиниць НСМ; морфолого-синтаксичні складові наукового стилю. Пропонований системний матеріал обумовлює також можливість оволодіння необхідним масивом термінологічної лексики та лексико-граматичними конструкціями, актуальними для наукового стилю мовлення в цілому і конкретного підстилю обраної спеціальності.

Слід зазначити, що багатофункціональний онлайн-конструктор тестів досить повно вирішує завдання проведення тестування в аспекті інтенсифікації самостійної роботи іноземних студентів.

В цілому виконання студентами-іноземцями тестів як з граматики української/російської мови, так і з наукового стилю мовлення в онлайн-режимі самостійної роботи вирішує ряд освітніх і виховних завдань, надаючи наступні можливості:

- перевірити ступінь засвоєння матеріалу у великої кількості студентів;
- охопити практично весь навчальний матеріал за темами курсу незалежно від присутності на заняттях;
- коригувати лексичне наповнення і форми презентації граматичного матеріалу в залежності від результатів тестування;
- економити час перевірки за рахунок використання комп'ютерних програм.

Комп'ютерне тестування створює додаткові можливості для студентів:

- виконання роботи у зручний для них час в психологічно комфортних умовах;
- необмеженість часу виконання тестів в процесі позааудиторної самостійної роботи, що важливо для студентів з різними типами нервової діяльності;
- можливість самостійного вивчення матеріалу при використанні коригувальних тестів;
- самокорекція та самоконтроль.

Включення комплексів тестових завдань до самостійної роботи студентів просунутого етапу в нефілологічному виші, як демонструє моніторинг якості навчання, підвищує результативність навчання і дозволяє використовувати системну оцінку знань при максимальній диференціації рівня засвоєння навчального матеріалу. Технології тестування забезпечують індивідуальний характер когнітивної діяльності учнів, можливість самостійного доступу до навчального матеріалу, його освоєння та пошуку додаткових джерел інформації, ведуть до якісної зміни самостійної роботи іноземних студентів, що прагнуть оволодіти мовою навчання.

Список використаних джерел

1. Девтерева З.Р. Тестирование как способ измерения иноязычной компетенции при обучении иностранному языку в неязыковом вузе / Майкопский государственный технологический университет [Электронный ресурс] / З.Р.Девтерева – Режим доступа: <https://cyberleninka.ru/article/v/testirovanie-kak-sposob-izmereniya-inoazychnoy-kompetentsii-pri-obuchenii-inostrannomu-yazyku-v-neyazykovom-vuze>
2. Шилова Т.В., Обдалова О.А. Электронные тесты как средство контроля базовой составляющей успешности иноязычной коммуникации в условиях глобального коммуникационного пространства / Т.В. Шилова, О.А. Обдалова – Вестник ТГУ [Электронный ресурс] / Режим доступа: <file:///C:/Users/Asus>

Рассматривается интегрирование в систему самостоятельной работы иностранных учащихся нефилологического вуза технологий онлайн-тестирования. Определены принципы, структурно-содержательная составляющая и типы тестов для продвинутого этапа обучения, повышающие эффективность усвоения пройденного материала.

Ключевые слова: *русский язык как иностранный, онлайн-тестирование, самостоятельная работа, продвинутый этап.*

There is considered the integration of online testing technologies into the system of independent work of foreign students in a non-philological university. There are defined the principles, the structural and informative component and the types of tests for the advanced learning stage, which increase the efficiency of learning the material.

Keywords: *Russian as a foreign language, online testing, independent work, advanced stage.*